

najkasneje pri komisijski razpravi, ker se sicer ne bo na nje dalje oziralo.

Razglas je posebej dostaviti oblasti z udnim upravičencem, kakor tudi onim, katere je razlastiti.

§ 5.

Pri razpravi mora oblast delovati na to, da se sklone poravnava med strankami o spornih zadevah, zlasti o visokosti odškodnine, ki jo je plačati. Ako se poravnava ne sklone, tedaj je poizvedeti po zaslišanju zapriseženih izvedencev vse za odškodnino merodajne okolnosti, zlasti v kraju običajne cene za upoštevne premoženjske predmete. Ako se na podlagi razprave izvršijo kakšne spremembe, je te v svrhu naknadnega odobrenja naznaniti pristojnemu ministrstvu (§ 2).

Razsodbo o predmetu in obsegu razlastitve mora — ako mogoče — izreči vodja neposredno po končani razpravi.

Vzklie proti razlastitvi razsodbi ni dopuščen.

§ 6.

V spornih zadevah odločuje o zahtevi do odškodnine in o njeni visokosti komisija, ki sestoji iz enega zasopnika vsakega udeleženih ministrstev kakor tudi finančnega ministrstva, nadalje iz enakega števila dvornih svetnikov najvišjega sodnega dvora. Funkcionarje najvišjega sodnega dvora določa pravosodni minister.

Komisija sklepa z večino glasov in odločuje o odškodnini, ki jo je plačati končno veljavno in brez pravnega pota.

Zapisnike o komisijskih razpravah morajo predložiti politične deželne oblasti komisiji potem onega ministrstva, ki je odobrilo načrt.

§ 7.

Razlastitev se lahko izvrši še le po plačilu ali položitvi odškodnine, ki je določena po dogovoru strank ali z odločitvijo komisije (§ 6). Ista se lahko pri stavbah državne uprave ali drugih javnih korporacij na njih prošnjo v posebno nujnih slučajih izjemoma s pooblaščenjem pristojnih ministrstev (§ 2) tudi prej izvrši.

Ako se stavba še ni začela staviti v roku, ki se je določil pri odobrenju ali se ni primerno nadaljevala, tedaj mora politična deželna oblast na zahtevo razlaščenca razveljaviti razlastitvo razsodbo. V tem slučaju ostane uveljavljenje morebitne odškodbe pri držano razlaščenca.

§ 8.

Določbe tega cesarskega ukaza veljajo tudi za načrte, ki so predloženi oblastvom, ako o njih še ni izdana razsodba prve stopnje.

§ 9.

Naredbenim potom se lahko za posamezne kategorije stavb, ki uživajo ugodnost, zlasti za železniške stavbe določbe tega cesarskega ukaza glede postopanja dopolnijo ali spremenijo.

§ 10.

Po zopetnem nastopu normalnih razmer mora določiti oblast naredbenim potom čas, v katerem izgubi ta cesarski ukaz veljavo.

§ 11.

Ta cesarski ukaz stopi v veljavo z dnem nje razglasitve. Izvršiti ga je naročeno Mojemu celokupnemu ministrstvu.

Razne novice.

Duhovniška vest. C. kr. vojni nadkurat č. g. Jakob Tajek je imenovan za vojnega superiora v Inomostu.

O č. g. kuratu dr. Jehartu smo zvedeli, da je zadnjikrat pisal starišem dne 27. julija 1915, katero pismo so dobili stariši koncem mesca avgusta. Od tega časa naprej še ni od njega ali o njem nikakega poročila.

Skupno obhajilo vseh otrok po celi Avstriji. Zadnja konferenca avstrijskih škofov je baje sklenila, da naj na božični praznik pristopijo k sv. obhajilu vsi otroci. Obhajilo naj darujejo za cesarja, armado in zmagovit mir.

Odlikovani usmiljeni bratje v Gradcu. S častnim znakom 2. razreda z vojnim okraskom sta odlikovana za zasluge pri Rudečem križu dr. Ansgar Höningmann, provincial in p. Bernardin Fröis. S srebrno častno kolajno z vojnim okraskom so odlikovani: o. Pavel Berger, podpripri; o. Ciril Vrana, redovni duhovnik in lekarnar o. Rupert Sulman. Z bronasto častno kolajno z vojnim okraskom so odlikovani sledeči bratje: Anton Döller, Teofil Braudtner, Avgustin Fröis, Franc Sales Hahn, Viktor Hromy, Kal si Rahle, Bruno Lichtenegger, Maks Gobec, Mihael Harting, Bogomir Osojnik, Fr. Xaver Zaman, Hero im Križan, Jožef Majcen, Leo Galler, Plus Geyer, Napoleon Leitner, Sebast. Pruč. — Od začetka vojske do dosedaj se je zdravilo v bolnišnici usmilje in bratov v Gradcu 1824 vojakov raznih narodnosti in veropovedanj.

Po smrti odlikovan. Ferdinand Kovačič, učitelj v Selnici ob Dravi, ki je padel junaške smrti na bojišču za cesarja in domovino, je odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem na fraku hrabrostne kolajne. Slava padlemu junaškemu slovenskemu učitelju!

*** Odlikovani so bili naslednji pionirji:** Franc Kovač, vodja iz Platinje; Franc Slepce iz Slov. Gradca; Anton Ročnik iz Mozirja; Mihael Merkuž iz St. Lovrenca na Drav. polju; Ivan Gorjanc iz Radeč; Anton Zupanc iz Zidanega mosta; Josip Volčanšek iz Artič; Anton Pelikan iz Gorice; Anton Selih iz Konjic. Vsi so dobili srebrne kolajne II. razreda. Vsi odlikovanci so Slovenci.

*** Zlat nauk.** Zadnji „Domoljub“ kliče: Treznost, treznost, treznost! Ni mogoče dopovedati, kako je to velikega pomena. Naša treznost, naša prihodnost! Slovenci bomo, če bomo trezni. Po vojski se bo začela z vso silo gospodarska in narodna tekma. In tisti se bo obdržal, tisti bo najbolj na vrhu, ki bo najbolj priden, najbolj delaven in podjeten, pa najbolj trezen. Trezen narod je zdrav, je brihten, je gibčen. Kjer se pije, tam ni veselja za delo, ni razsodnosti, ni moči. To smo sicer že večkrat povedali, a moramo še, ker nekateri kar ne verjamejo. Drugi narodi pa to ne le verjamejo, ampak vedno in se s treznostjo pripravljajo na veliko prihodnost. Zlasti še čas vojske gotovo ni čas za popivanje. (Toliko resnobe bi moral imeti pač vsak: ko naši ljudje po bojiščih trpe in krvave, se vendar ne spodobi, da bi se drugi doma zalivali in opijali Bogu v nečast in nam vsem v sramoto. Ali se še spominjate, kaj nam je zabrusil Nemeč Miler v obraz, da smo Slovenci od žganja že bebasti? To je grda laž, a najbolje jo bomo ovrgli, če bomo kar najbolj trezni!

*** Slovenski topničarji pišejo Viktor Emanuelu.** Slovenski topničarji nam pišejo s koroške bojne črte: Veseli smo slovenski topničarji, ko tukaj najitalijansko-koroški meji tako srečno odbijamo izdajškega Laha. Mi smo mu poslali sledečo pismo: Izdajski zavezniki! Britve, skarje ste brusili po naši slovenski domovini, dežnike stare popravljali, zraven lase pobirali. Vsak polentar je zidar, pri nas dobil je lep denar. Pri nas prav dobro ste živeli, v avstro-ogrski deželi. Sedaj pa boste plat zvona, Taljan boš moral bit' doma, Artileristi smo in pokazati Ti čemo, da slovenska kri je gorka kri, ki nikol' ne slali. Viktor Emanuel, Tebi pa povemo, da v deželo Tvojo gremo. S Teboj stari se račun imamo; dobro zdaj ga poravnamo. Skrbeli bomo, da poplačaš nam dolgove, predno boš napravil nove. To Ti pišejo slovenski topničarji Franc Čerovšek iz Šmarja, predtopničar, in topničarji: Jožef Stampar iz Jastrebec, Ignac Kšela, Janez Vertel, Jožef Barlič, Jakob Cvahte, Ivan Anšič in Jožef Egartner.

*** Vojaki želijo vesel Božič!** Ker nam v tem bojnem gromu ni mogoče, osebno izročiti voščila in častitke ob priložnosti bližajočih se praznikov in se radovati v krogu domačinov, znancev in prijateljev, zato želimo podpisani z obali modrega Jadranskega morja vsem čitateljem priljubljenega „Slovenskega Gospodarja“ ter znancev in prijateljev vesele božične praznike in srečno Novo leto! — Janez Lasbaher iz Selišč pri Sv. Juriju ob Ščavnici; Vincenc Kramer, doma iz Ruš pri Petrovčah; Matija Cmerekar iz Veržeja.

*** Naknadno prebiranje letnikov 1865 do 1897.** Dne 27., 28., 29. in 30. (če bo brezpogojno potrebno tudi dne 31.) decembra t. l. šd bo vršilo naknadno prebiranje črnovojniških zavezancev rojstnih letnikov 1865 do vstevšega rojstnega letnika 1897 in sicer pri domobranskih dopolnilnih okrajnih poveljstvih Celje, Maribor in Gradec. K tem naknadnim prebiranjem morajo priti vsi tisti črnovojniški zavezanci zgoraj označenih letnikov, ki še niso bili dosedaj pri nobenem črnovojniškem prebiranju. Izvzeti so tisti, katerim svoj čas, ko so prišli v poštev njihovi naborni letniki, ni bilo treba priti k prebiranju. Kraj, dan in ura teh naknadnih prebiranj se bo posebej naznanilo. Črnovojniški zavezaneč mora prinesiti seboj črnovojniško izkaznico. Črnovojniški zavezanci, ki pridejo na prebiranje, imajo pravico do proste vožnje po železnici (izvzeti so brzovlaki), če se izkažejo s črnovojniškimi izkaznicami. Črnovojniški zavezanci, ki bodo spoznani pri teh prebiranjih sposobni za orožje, bodo morali nastopiti vojaško službo v teku 48 ur po preteku dneva, ko so bili potrjeni v vojake.

*** Važno za svoje padlih ali pogrešanih vojakov.** Pod tem zaglavjem smo prinesli pred kratkim v našem listu navodilo, kako je prositi za civilne obleke itd. padlih ali pogrešanih vojakov pri c. kr. črnovojniški ekspozituri v Celju. Kakor se nam poroča, je imelo to navodilo lepe uspehe, vendar se je mnogokrat tudi napačno razumelo. Zaradi tega smo naprošeni, še enkrat naglašati, da so pri omenjeni ekspozituri shranjeni le predmeti onih vojakov, ki so odšli v vojsko s peto, šesto, sedmo in osmo stotnijo c. kr. 26. domobranskega pešpolka, ali so odrinili v Celje k drugi namestni stotniji tega pešpolka, ali onih črnovojničkov, ki so bili v Celju pridržani k drugi stotniji 29. maršbataljona, 3. stotniji 153. maršbat. ali k 13., 14. 15. in 16. stotniji 26. črnovojniškega pešpolka. Svoji vojakov, ki niso spadali k naštetim krdelom, ne dobe pri imenovanju ekspozituri oblek, ampak se morajo obrniti s svojimi prošnjami na namestna krdela onih polkov in v tisti kraj, kamor so vojaki v početku vojske odrinili, ali kjer so služili.

Krompir za seme. Kakor znano, je določilo ministrstvo najvišje cene za krompir. Poljedelsko ministrstvo pa sedaj razglasa, da se sme krompir prvo-

vrstne kakovosti, namenjen za seme, prodajati po višji, nego uradno določeni najvišji ceni. Če se hoče prodajati krompir prvovrstne kakovosti, namenjen za seme, po višji, nego uradno določeni najvišji ceni, je treba posebnega tozadevnega dovoljenja poljedelskega ministrstva. Tozadevne prošnje, naslovljene na c. kr. poljedelsko ministrstvo, se morajo vložiti na c. kr. preskuševalni urad za semena, Dunaj, II, Lagerhausstrasse. V teh prošnjah mora biti navedeno ime in bivališče dotičnika, množina semenskega krompirja, namenjenega za prodajo, ter ime in vrsta krompirja. Za krompir drugovrstne kakovosti, namenjen za seme, se sme zahtevati pri prodaji 3 K za 100 kg več, kakor so uradno določene najvišje cene, toda le z izrecnim dovoljenjem c. kr. Kmetijske družbe v Gradcu. V tozadevni prošnji mora biti istotako navedeno ime in bivališče prodajalčeve, množina krompirja, namenjenega za prodajo za seme po višji nego uradno določeni ceni. Opozarja se, da se krompir za seme ne sme prodajati po višji, nego uradno določeni najvišji ceni, dokler ni dotičnik dobil tozadevnega uradnega dovoljenja.

*** Krompir na mariborskem trgu.** Kmetje, ki pripeljejo krompir na mariborski trg, se pritožujejo, da jim ga mesto kratkalo odzame in plača po določeni ceni. Mi smo se o tej zadevi poučili in izvedeli, da je sicer dovoljeno voziti krompir na mariborski trg in ga prodajati po določeni ceni, za sedaj 12 K 50 v 100 kg. Mesio pa ima glasom namestniškega odloka pravico, da krompir na trgu pokupi. Prisilno se pa sme krompir le tedaj odzvati, ako zahteva prodajalec zanj višjo ceno, kot je uradno določena. Stvar je torej sledeča: Ti smeš krompir svobodno pripeljati na mariborski trg in ga smeš prodajati za gorej omenjeno ceno vsakemu, kdor ga želi. Ako pa mesto (odbor za preskrbo z živili) zahteva krompir za se, moraš mu ga dati za določeno ceno 12 K 50 v. — Ako želiš krompir kakemu sorodniku ali pa znancu poslati izven mariborskega okraja, moraš prositi za potrebno izvozno dovoljenje na okrajnem glavarstvu, katero ima odslej edino pravico, dajati takja dovoljenja. Mestni magistrat, kateri je dosedaj dajal tukaj dovoljenje, mora sedaj samo potrditi izvozno dovoljenje.

*** Kmečke pritožbe glede cen žitu, moki in otrobom.** V seji osrednjega odbora štajerske c. kr. Kmetijske družbe v torek, dne 14. decembra, se je sprejel sledeči predlog dr. Verstovška: C. kr. Kmet. družba naj v posebni vlogi opozori cesarsko namestnijo na kmečke pritožbe glede rekviriranega žita in razlike v cenah med prodanim žitom in kupljeno moko ter otrobami. Tako n. pr. morajo poljedelci v krajih, ki so od prometa bolj oddaljeni, otrobe plačati po 26 do 28 K za 100 kg, med tem ko morajo ječmen, ki se da rabiti tudi za kruh, oddati mnogo ceneje vojno-žitno-prometnemu zavodu. Poljedelci so s tem posebno oškodovani, ko morajo moko skoro za dvakrat višjo ceno nakupiti. Če dajo kmetje sami zrnje v mlin, plačajo samo okrog 2 K kot plačilo za to, da se zmelje 100 kg žita. Na ta način znaša razlika med žitom in moko, ki jo mora sedaj kmet kupiti, skoro 100%. Cesarska namestnija se poziva, da potrebno ukrene, da se ta velika razlika med žitnimi vrstami in mlinškimi izdelki odpravi.

*** Nadzorovanje skladišč za moko in žito.** Od več strani se je izražala bojazen, da se bo moka in žito, ki je nakopičeno po skladiščih, radi vlažnosti pokvarilo in splenilo. Da se prepreči ogromna škoda, je slovenski deželni odbornik dr. Verstovšek v seji osrednjega odbora štajerske c. kr. Kmetijske družbe dne 14. t. m. stavil predlog, v katerem se cesarska namestnija nujno poziva, naj odredi strogo in vestno nadzorstvo nad skladišči, v katerih je nakopičena moka, žito in sploh vsa druga živila. Skrbeti se mora, da se itak skromne zaloge živil ne bodo pokvarile.

*** Skrb za semensko jaro žito.** Na predlog osrednjega odbornika dr. Karol Verstovška je osrednji odbor c. kr. štajerske Kmetijske družbe v seji dne 14. t. m. sklenil se obrniti do c. kr. namestnije s prošnjo, da bi se žetvene komisarje pozvalo, naj izdelajo natančna in zanesljiva poročila, koliko ozimnega žita se je v posameznih okrajih v resnici posejalo. Cesarska namestnija naj že sedaj vse potrebne ukrene, da se bo na podlagi poročil žetvenih komisarjev skrbelo povsod za to, da se vseje spomladi dovolj jarega žita. Posebno se naj že sedaj skrbi za nabavo semenskega jarega žita. Ob enem pa se naj tudi potrebno ukrene, da se bo spomladi odpomoglo velikemu pomanjkanju delavskih moči na deželi, osobito glede dela na polju.

*** Sejanje ozimne.** Zadnje dni so po naših krajih posejali izredno mnogo pšenice, ječmena in deloma tudi rži. Nekateri so zjutraj zgodaj šli celo s svetilko na njivo, zvečer pa so delali pri mesečnem svitlu. Tako skrbni naše vrlo slovensko kmečko ljudstvo, da bi se prihodnje leto pridelalo za ljudstvo in armado dovolj žita.

*** Pozno sejanje zimskega žita.** Kmet-strokovnjak iz gornjeradgonskega okraja nam piše: V Va-

sem listu je bilo vprašanje o sejanju zimskega žita sedaj v pozni jeseni. Nato velja kratek odgovor: Koder se ga poprej ni moglo izvršiti, je tudi sedaj dobro. Pisec teh vrst ima skušnjo. Že pred 40 leti sem rž posejal na kvatno sredo v adventu, ker je bilo tako ugodno vreme, kakor sedaj, a je bilo prav rodno. Imamo posestnika v naši občini, ki je pred nekaj leti na pametovo ali na dan nedolžnih otročičev pšenico sejal in je bila prav lepa. Pisec teh vrst je lefos zimski ječmen sejal v začetku mesca sušca in je bil roden. Le to je pri pozni setvi, da krotkarji mnogo zrnja poberejo in je potem redko. Najbolje je seveda, če hitro sneg zapade, da pod snegom izklijje. Tukaj pri nas še več posestnikov sedaj pšenico seje. A da bi se pšenico namakalo in potem ne sejalo, je nesmisel.

Sejte lan in konopljo! Štajersko namestništvo razglasi: Ker je vsled vojne odrezana naša država od dovoza bombaževine iz inozemstva, zlasti iz Amerike, je nastala nujna potreba, da se po možnosti nadomešča bombaževina s snovi, ki jih je možno pridelovati v lastni domovini. Te snovi so v prvi vrsti lan in konoplja. Da se v prihodnjem letu zasigura po možnosti posejanje polja z lanom in konopljami, je vojno ministrstvo odredilo, da se bo v to svrhu oddajalo službe prosto moštvo, invalidi, vojni ujetniki ter vojaški delavski oddelki na pomoč poljedelcem, ki bodo sejali lan in konopljo. Tozadavna obvestila so že prejele razne poljedelske zadrage.

Promet s svinjsko mastjo, špehom in mesom. Dunajski uradni list „Wiener Zeitung“ prinaša dne 14. decembra ministrsko odredbo glede prometa s svinjsko mastjo, špehom in svinjskim mesom. — Podrobna določila te odredbe nam še niso znana. Ko jih dobimo, bomo objavili.

Zopetno zvišanje cen za poljedelske stroje. Dosedaj so že bile trikrat zvišane cene za poljedelske stroje. Toda to trikratno zvišanje cen za poljedelske stroje se ni zadoščevalo raznim tovarnarjem za izdelovanje raznega poljskega orodja, marveč so sklenili, da z novim letom (ovčje z. 15) cene za poljedelske stroje in sicer za celih 20 odstotkov. Tudi v tem oziru bi bilo potrebno, da bi vlada nastavila najvišje cene!

Hmelj. Tudi v pretečenem tednu ni bilo glede hmeljskih cen na hmeljskem trgu v Zalecu nobene bistvene spremembe. Glede tujega hmelja tudi ni zaznamovati kake večje spremembe. Nemški pivovarji so kupili eden vagon štajerskega hmelja za ceno 55 kron za 50 kilogramov. Po ogrskem hmelju ni niti najmanjšega popraševanja. Iz raznih okoliščin se sklepa, da utegne postati v najkrajšem času popraševanje po štajerskem hmelju nekoliko živahnije kakor je bilo dosedaj.

Dopisi.

Maribor. Po mestu se je zadnji čas govorilo, da donasenci mleka istega ne bodo več smeli prinašati v zasebne hiše, ampak da se bo smelo mleko prodajati edino mestu, ki bo dovolilo, da se sme mleko rabiti samo za otroke, ki so stari pod tremi leti. Vse te vesti so neresnične. Mleko se sme svobodno donasati v mestu komurkoli in se tudi prosto rabiti.

Maribor. V seji komisije, ki nadzoruje cene za živila v Mariboru in okraju, se je dne 15. t. m. sklenilo, da se bodo odslej določile za špeh na mariborskem trgu iste cene kot v Ptujju. Kakor znanu, so bile dosedaj cene za špeh v Ptujju vedno za 1 K višje kot v Mariboru.

Jarenina. Karl Roj, doma iz Jarenine, ki služi pri domačem deželnoobrambnem pešpolku, je bil odlikovan z bronasto hrabrostno svetinjo na belo-rudečem traku. Roj je bil potem še posebej pohvaljen od samega prestolonaslednika Karla Franca Jožefa, ki je še govoril z njim nekaj besed v slovenskem jeziku. Roj je bil dosedaj neprestano v vojski proti Italiji in sicer od začetka do dne 2. decembra. Sedaj se zdravi v Celju v bolnišnici.

Jarenina. Jakob Kocbek je pisal svojim starišem iz Sibirije, da je še živ in zdrav. Bil je močno ranjen. Ujet je že 13 mesecev. Imeli smo ga že med mrtvimi, ker ni bilo nobenega glasu od njega. Veseleje, da se je Jakob zopet oglašil, je nepopisno.

St. III v Slov. gor. Dne 7. decembra smo tu pokopali posestnika Andreja Pak iz Cirknice. Rajni je bil vedno naš zvest volilca. N. v m. p.!

Sv. Križ nad Mariborom. Anton Večernik piše č. g. župniku z italijanskega bojišča: Naznanim Vam, da sem od 25. oktobra na bojnem polju. Tukaj se prav dobro zabavamo s polentariji. Zdrav sem tudi hvala Bogu in ariji. Da bi le kmalu konec bil. Tukaj je sneg in hud mraz. Na tujščini postojanki smo večinoma Slovenci; vsi smo korajžni in dobre volje. Prosim, pošljite kaj novice od Sv. Križa.

Hoče. Prejšnji leden je umrla iz vrredno pridna in pobožna Micika Repnik. Njeno življenje je bilo živ vzgled vsem drugim. Da je bila rajna Micika res priljubljena, je bil dokaz lep potreba, kate-rega se je udeležila tudi šolska mladina pod vodstvom g. učiteljev. Zajujočim starišem izrekamo naša so-žalje!

Slov. Bistrica. Tukaj govorijo nekateri meščani, da smejo kmetje zahtevati za eno jajce samo 1) v, drugače jih bodo naznanili sodnji radi navijanja cen. Opozarjamo kmete, da so določene za celo Spodnještajersko enotne cene. Po teh, od oblasti določenih cenah smejo kmetje zahtevati za 16 jajc 2 K, torej za eno jajce dvanajst in pol marja ali za 2 jajci 25 vinarjev. Opozarjamo na cene, ki jih priobčujemo na zadnji strani in ki veljajo za celi Slovenski Štajer.

Laporje. Pri Sv. Antonu na Arlbergu na Tirolskem je dne 26. novembra umrla M. Rober, mati Jožefa Rober, vrtnarja v hotelu „Post“ pri Sv. Antonu. Rajna je bila šele tri tedne pri svojem sinu, kamor si je vedno želela. Rajna je bila rojena l. 1849 v Hošnici. Svetila ji večna luč!

Hošnica pri Slov. Bistrici. Dne 25. novembra je poginil pes gostilničarja Stefana Urlep na Križni Vrhu, občina Hošnica. Pri psu, katerega je dne 12. novembra vgrznil nek zemljičastobarvni, srednjevelik stekel pes, se je dokazala utemeljena sumnja stekline. Neznani stekli pes je brzkone isti, ki je dne 13. novembra došel v Slov. Bistrico in v Sp. Novovas in bil usmrčen. Okrajno glavarstvo je naročilo občinam slovenjebistriškega okraja, da se strogo nadzoruje, ali se povsod upoštevajo odredjene predpise o pasjem zaporu.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Anton Zlaber, tukajšnji sedlar, s przemislisko hrabro posadko ujet in odveden na Rusko, piše iz Taškenta v Turkestanu svoji ženi: „Ljuba žena! Pisal sem ti že iz tega kraja jarkrat, ali odgovora še dosedaj nisem dobil. Zelo radoveden sem, kako je še kaj s teboj in z otroci. Ste še zdravi vsi? Hvala Bogu, jaz sem še pri polnem zdravju, ampak popolnoma brez tovarišev. Prisrčne pozdrave na tebe, otroke in na vse domače in znance. Tvoj Anton.“ Dopisnica nosi datum 12. septembra od njegove roke in tukajšnji poštni datum 25. novembra.

Sv. Bollenk v Slov. gor. V kratkem času je tukaj že drugič izbruhnil ogenj. Nedavno je gorelo v Ločici pri Čelju, pravijo, da je nekdo po ne previdnosti pustil ogelji. Predzadnje nedelje pa je ravno o oldne gorelo pri Krambergerju v Trnovcih. Zažgali so otroci. Najhujše pa je, da so zgoreli vsi poljski pridelki, vsa krma, vsi vozovi; rešili so edino živino.

Sv. Bollenk v Slov. gor. Naš rojak, gospod Janko Firbas, ki se nahaja že od začetka vojske na ruskem bojišču, je bil povisan v prvi orščaka in odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno.

Središče. Dekliška Zveza ima v nedeljo, dne 19. t. m., ponedeljno večerico, svoj občni zbor. Med drugim boste slišali, kako je prišel prej že tako čisto cenjeni „naš dom“ po vojni do veljave. Dekleta, pridite, da okusite, kako dobro in prijetno je, da tudi v sedanjih težkih časih sestre prebivajo skupaj!

Vurberg. Naš vrj fant, Leopold Krojci, je bil na svoji, od dne 15. novembra ranjen na italijanskem bojišču. Eno kroglo je dobil v levo roko in eno v levo nogo. Tretja je prišla v prsa. Toda na prsih je imel veliko svetinjico brezmadežnega spočetja Marijinega. Ravno v to svetinjico je udarila krogla in jo je skrivila, toda naprej ni šla. Torej svetinjica mu je rešila življenje. Zdjaj se zdravi v Ljubljani. Zel mo mu skorajšnje ozdravljenja!

Sv. Martin pri Vurbergu. Za kofličke za kuhanje čaja in kave za vojske ob fronti je nabral v občinah Sv. Martin, Cizlenci in Spodnji Duplek nadučitelj g. Gschman 50 K. Za podmorski čoln pa 16 K. Kakor se iz teh darov vidi, kmečko ljudstvo r. v. lo žrtvuje za vojske, ki se borijo za brambo domovine. Bog naj plati vsem darovalcem!

Gornja Hudinja pri Celju. Pionir Stefan Planinšek piše z bojišča, da je še zdrav, da se mu dobro godi. Čeravno je šele 18 let star, vendar je postal že cel junak, da se Rusov prav nič ne boji. V pismu na svoje domače pravi Stefan, da čeravno se mu na bojišču dobro godi, vendar se mu bo zdelo, ko bo prišel v domači slovenski svet nazaj, da je prišel v svet raj!

Ljubno v Savinjski dolini. Tukajšnji Mohorjani so darovali za Slovensko Stražo znesek 56 K. Hvala lepa!

Slovenjgradec. Dne 8. decembra t. l. je umrla Marija Drogenik, mati tukajšnjega nadoficijala Jurija Drogenik, 65. letu svoje starosti.

Velenje. Dne 8. t. m. je umrla tukajšnja posestnica Josipina Skaza v starosti 67 let.

Hrastnik. Nadporočnik Bruno Diermayer, doma iz Hrastnika, se je poročil z Avgusto Wannut iz Celja.

Rajhenburg. Pred praznikom Mar. brezmadežnega Spočetja smo imeli tridnevno pobožnost, ki so jo vodili oo. lazaristi iz Celja. Vsaki dan sta bila po dva časa primerna nagovora, spovedovalo se je ob vsaki uri, take da smo dosegli nad 3000 sv. obhajil. Ker je bilo vreme zelo ugodno, so ljudje med dnevom imeli manj časa, biti pri napovedanih pobožnostih. Praznik Marijinega brezmadežnega Spočetja je privabil v našo lepo cerkev ljudi iz bližnjih in daljnjih krajev. Pri pontifikalni maši, katero je služil preč. g. J. Epalle, opat samostana trapistov, se je izvajala latinska maša. Cela pobožnost se je končala z nagovorom Dekliški Marijini družbi, ki steje z novospregjetimi 66 članicami zdaj 650 udov. V Marijino družbo pristopajo z velikim veseljem leto za letom vse dobre deklice iz naše fare, nekaj jih je bilo sprejetih celo iz Koprivnice in daljnega Zabukovja. Kakor hitro pa se v omenjenih župnijah ustanovijo lastne družbe, bodo med njihovimi prvimi članicami družbenice, ki so začasno sprejete v našo družbo. Le ne-

kaj deklet iz trga nima smisla, oziroma veselja do Marijine družbe, so tudi take, ki zabranjujejo tovarišicam pristop, pa le rade prihajajo k naukom ob shodih, če iz pravega namena, ne vemo, pa vsaj upamo. Iz dosedanjih izkušenj vidimo le eno, da se dekliška Marijina družba razvija leto za letom vedno lepše.

Brežice ob Savi. Brežiška podružnica Rudečega križa je darovala za pospeševanje avstrijske pomožne akcije za bolgarski Rudeči križ 500 K iz društvenih sredstev.

Tišina na Ogrskem. V ruskem ujetništvu je umrl grof Batjany Tomaž, stotnik pri domobranskih luzarjih, brat tukajšnjega veleposestnika grofa Batjanyja Sigismunda.

Upoklice 44-46letnih pod orožje. Dunajski list „Zeit“ piše, da bodo za vojaško, oziroma za črno-vojniško službo za sposobne spoznani 44-46letni upoklicani pod orožje okrog 15. januarja 1916.

Zadnja poročila došla v četrtek, 16. dec.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglasi: Dunaj, 15. decembra.

Rusko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče.

Položaj je nespremenjen.

Srbsko bojišče.

Avstro-ogrsko čete generala pl. Kövessa, ki so prodirale iz smeri od mesta Plevlje, so zavzele večeraj, dne 14. decembra, tudi črnogorske postojanke na celi širokosti južno od Vranegore. Ena kolona je udrla pri zasledovanju notri do skalne globeli reke Tara (pritok Drine) ter je razpršila pri Glibačiju (južnozahodno od Grab) sovražni bataljon. Druge čete so prišle do kraja Grab (27 km južnoizhodno od Plevlje). Na višinah neposredno izhodno od Beran se nahajajo v boju proti Črnogorcem razven naših oddelkov tudi Moslimi in Albanci. Število ujetih sovražnikov znaša 340 vojakov in 150 vojaških zavezancev. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Naši na grških tleh.

Angleški listi poročajo iz Soluna, da so avstrijske, bolgarske in nemške čete po zavzetju Gevgelija in Dojrana vkorakale na grško ozemlje. — Reuterjev časnikarski urad poroča, da je pri bolgarskih četah pri Dojrani in Gevgeliju bilo zadnje dni opaziti več avstrijskih polkov.

V bolgarskem uradnem poročilu z dne 14. t. m. se je glasilo, da bodo Bolgari začasno ustavili zasledovanje sovražnikov. Ta odmor ni bil, kakor se je v prvem trenutku smatralo, namenjen za pogajanja z Grčijo, ampak da se bolgarske, avstrijske in nemške čete zberejo in razvrstijo za zasledovanje.

Grčija je umaknila svoje čete ob macedonski meji, da bi ne trčile z Bolgari skupaj in da bi ne prišlo do kakih neljubih zapletljajev. Grčija pripušča torej ravno tako kakor četverosporazumu tako tudi nam in našim zaveznikom prosto pot do Soluna.

Iz Soluna je Grčija le deloma umaknila svoje čete. Na utrdbah je pustila vojaštvo v veliko nevoljo Francozov in Angležev.

Nasprotni glasovi.

Druga poročila zopet pravijo, da se Bolgari niso prestopili grške meje, ampak da se je z grškim generalnim štabom določil ob meji pas dveh kilometrov, na katerem ne smejo stati niti bolgarske niti grške čete.

Bolgari so po teh poročilih ustavili zasledovanje. Mi prinašamo obojno poročilo, ker je danes nemogoče reči, katero da odgovarja resnici.

Tudi po teh poročilih Grki četverosporazumu niso prepustili solunskih utrd. Tudi železnice jim niso izročili, ampak jih sami rabijo.

Koledar za slovenske vojske za leto 1916 je letos gotovo najboljši in časa najbolj primeren koledar. Krasi ga lepa slika cesarjeva. V koledarju najdeš 10 strani molitev, ki so primerne za vojske na bojišču. Razven tega te ta koledar podučil o podporah družin, o penzijah vdov in šrot, o penzijah invalidov itd. Ob koncu ima tudi vzorce za prošnje na razne urade v zadevi podpor in penzij. Koledarja se je dozdaj razpečalo med slovenskim vojaštvom že čez 10.000 izvodov. To kaže, kako je priljubljen vojakom na fronti, ki ga enkrat vidijo, ki ga gotovo naroče in ga težko pričakujejo. Stane pa s poštnino vred 1 K, brez poštnine 10 v manj. Naroči in dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Božične in novoletne razglednice v veliki izbiri se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Listnica uredništva.

J. K. r., Vransko: Pošljite na c. kr. okrajno glavarstvo. — Rečija: Povejte, komu ste morali plačati za neočiščeno pšenico 40, in za rž 39 K.